

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

МАРКАЗИ
ЗАХИРАВИИ
МУҲОҶИРОН

MIGRANT
RESOURCE
CENTRE

Латвия

Роҳҳои қонунии муҳоҷират барои
шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон

Моҳи март соли 2022

Funded by the European Union

Implemented by

IMPROVING MIGRATION
MANAGEMENT IN THE SILK ROUTES

ICMPD

International Centre for
Migration Policy Development

МУНДАРИҶА

1.	МАЪЛУМОТИ УМУМӢ	3
2.	САФОРАТИ ЛАТВИЯ	5
3.	РАВОДИДӢО ВА ХИДМАТРАСОНИӢОИ КОНСУЛӢ	6
3.1.	Маълумоти умумӣ	6
3.2.	Навъҳои раводид	8
	Раводиди кӯтоҳмуддат (навъи С)	8
	Раводиди дарозмуддат (навъи D)	8
3.3.	Рӯйхати ҳуҷҷатҳои зарурӣ барои гирифтани раводид	9
3.4.	Сафар ба Латвия бо мақсади таҳсил	12
4.1.	Шартҳои ворид шудан ба Латвия	14
4.2.	Назорати гумрукӣ	14
4.3.	Нақлиёти қамъиятӣ	16
4.4.	Ҳаракат дар роҳ	16
4.5.	Тандурустӣ	17
4.6.	Муошират ва алоқа	18
4.7.	Масоили амнияти шаҳрванди хориҷӣ	19

1. МАЪЛУМОТИ УМУМӢ

Номи кишвар:	Латвия
Пойтахт	Рига
Мавқеият	Аврупои Шимолу Шарқӣ
Забони расмӣ	Латишӣ
Аҳоли	1 902 миллион нафар (2020) То 1 январи соли 2019 шумораи умумии аҳолии кишвар 2 095 549 нафарро ташкил дод, ки аз он 1 263 894 нафар (60,31%) латвиягиҳо буданд. Шумораи намояндагони миллатҳои калонтаринро русҳо - 538 361 нуфуз (25,6%), белорусҳо - 66 538 нафар (3,18%), украинҳо - 50731 нафарро (2,42%) ташкил медиҳанд. Дар баъзе шаҳрҳои калони Латвия (масалан, Даугавпилс, Рига, Резекне) ҳиссаи латвиягиҳо аз 50% камтар аст.
Масоҳат	64 589 км ²
Дин	Машҳуртарин ва паҳншудатарин дин дар Латвия, дини Насрони аст. Лютеранизм мазҳаби асосии насрони аст, ки дар байни латвиягиҳои наҷодӣ афзалият дорад, зеро робитаҳои қавии таърихӣ бо кишварҳои Аврупои Шимолӣ ва шимоли Олмон ба он боис гаштаанд. Аксарияти латвиягиҳо католик мебошанд. Католикӣ бештар дар шарқи Латвия паҳн гардидааст. Калисои Насронии шарқии Латвия сеюмин мазҳаби калонтарин дар Латвия мебошад, ки пайравонаш дар навбати худ асосан аҳолии русзабон мебошанд. Дар Латвия инчунин пайравони дини яҳудӣ, ислом, кришнаизм, калисои мормонӣ, буддизм, инчунин дигар динҳои ҷаҳонӣ умр ба сар мебаранд.
Иқлим	Латвия дорои иқлими нарму форам ва ҳамворӣ буда, ба баҳри Балтика мебарояд. Иқлими мӯътадили баҳрӣ ва континенталӣ дорад. Дар зимистон, ҳама чиз то андозае ях баста, дар фасли тобистон бошад ҳаво хеле гарм буда, борон низ меборад. Минтақаҳои наздисоҳилӣ каме мӯътадилтаранд, аммо рутубати баланд дошта шамолнок мебошанд, дар ҳоле ки дар қисми шарқӣ кишвар, иқлим каме континенталӣ аст. Дар соҳили ғарбӣ ҳарорати миёнаи моҳҳои январ ва феврал каме пасттар аз яхбандӣ ва дар моҳҳои июл ва август тақрибан дар сатҳи 17,5 °C сабт мегардад.
Релеф	Қисми ғарбии дашти Аврупои Шарқӣ, бо моренаи даштӣ ва андак теппаҳои тобаландиашон 100-200 м аз сатҳи баҳр ҷойгир шудаанд. Дар теппаҳои на он қадар баланд ба монанди теппаҳои морена нишонаҳои пирияхҳои қадим вучуд дошта, ҳавзаҳои кӯлҳо ва сангҳо мавҷуданд.
Асър	Евро

Латвия дар минтақаи соҳили Балтика, дар канори ғарбии дашти Аврупои Шарқӣ ҷойгир шудааст. Дарозии умумии марзи давлатӣ 1 382 километрро ташкил медиҳад. Латвия аз самти шимол бо Эстония (343 км), аз ҷануб бо Литва (576 км), аз шарқ бо Русия (292 км) ва аз ҷанубу шарқ бо Беларус (171 км) ҳамсарҳад аст.

Қаламрави Латвияро аз ғарб баҳри Балтика шуста, дарозии соҳили он 498 километрро ташкил медиҳад. Дар қаламрави Латвия конҳои торф, оҳаксанг ва доломит мавҷуданд. Қаҳрабо (янтар) баъзан дар соҳили баҳр пайдо мешавад. Дар ин ҷо, инчунин конҳои гач, реги кварцӣ ва шишагӣ, гилҳои гуногун ва шаклҳои регу шағал ба сифати масолеҳи сохтмонӣ истифода мешаванд.

Чашмаҳои минералие мавҷуданд, ки дар канори онҳо шаҳрҳои Кемери ва Балдоне воқеъ гардидаанд.

Ҷангалзор 40%-и ҳудуди кишварро ишғол мекунад.

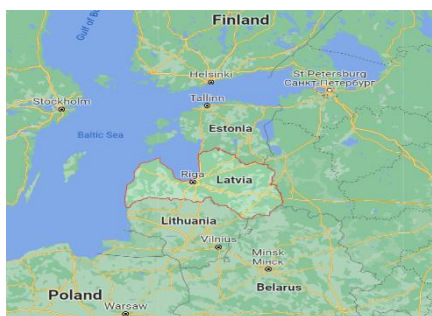
Дар Латвия, зимистон одатан аз нимаи моҳи декабр то аввали моҳи март тул мекашад. Ҳарорати ҳаво дар ин вақт метавонад аз +5 °C то -30 °C –ро ташкил диҳад. Баҳор метавонад дар охири моҳи феврал, дар моҳи март ё танҳо дар нимаи дуюми моҳи апрел оғоз ёфта то аввали моҳи июн идома ёбад. Ҳарорати миёнаи ҳаво тадриҷан аз 0 °C то +15 °C баланд мешавад. Тобистон дар Латвия аз моҳи июн оғоз ёфта то моҳи сентябр давом мекунад. Ҳарорати миёнаи ҳаво тақрибан +19 °C аст, аммо ҳаво метавонад то +30 °C гарм шавад. Дар нимаи дуюми тобистон раъду барқ зуд-зуд ба амал меояд. Тирамоҳ аз моҳи сентябр то моҳи декабр давом мекунад. Ҳарорати миёнаи ҳаво дар моҳи сентябр аз +10 °C дар моҳи ноябр то 0 °C паст мешавад.

Қисми асосии аҳолии Латвияро латвиягӣ ва русҳо ташкил медиҳанд. Ба ҳолати 1 январи соли 2019 тақрибан 10,7% сокинон мақоми ғайришаҳрвандро доштанд ва аз ин рӯ, аз ҳуқуқи шаҳрвандон (аз ҷумла ба мақомоти намояндагии ҳокимият интихоб ва интихоб шудан) маҳруманд.

Аксари шаҳрвандони доимӣ метавонанд пас аз пардохти маблағ, санҷиши дониши забони латишӣ, конститутсия ва таърихи кишвар, имконияти гирифтани шаҳрвандии Ҷумҳурии Латвияро ба даст оранд .

Забони расмии Латвия, забони латишӣ мебошад. Ин яке аз чанд лаҳҷаҳои забонҳои Балтикаи Шарқӣ аст, ки то имрӯз боқӣ мондааст, ки қадимтарин забонҳои аврупоӣ ба ҳисоб меравад. Забони латишӣ дар қисмати шарқии Латвия маъмулӣ аст. Забони русӣ низ васеъ истифода мешавад, ки бо он қисми зиёди аҳоли ҳарф мезананд. (забони русиро 80%-и сокинони Латвия мефаҳманд). Ҳама эълонҳо, аломатҳо, номҳои кӯчаҳо, ҷадвалҳо ва истгоҳҳои нақлиёти ҷамъиятӣ, навиштаҷоти гуногун танҳо ба забони латишӣ навишта шудаанд.

Расми 1. Ҷойгиршавии Латвия   Расми 2. Рамзҳои миллии Латвия (парчам ва рамз)
дар харита

2. САФОРАТИ ЛАТВИЯ

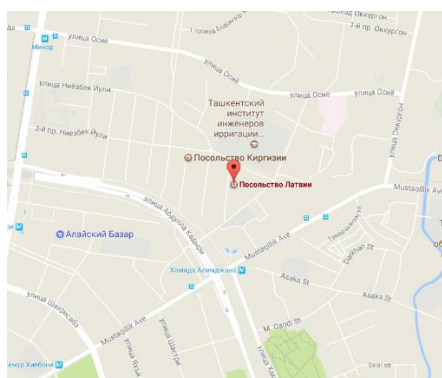
Айни замон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон сафорати Латвия фаъолият намекунад. Ҳамин тариқ, намояндагии дипломатӣ ва консулии Латвия дар ТОҶИКИСТОН аз ҷониби Сафорати Латвия дар Ўзбекистон таъмин карда мешавад.

Сафорати Латвия дар шаҳри Тошканд тамоми вазифаҳои намояндагии Латвия дар Ҷумҳурии Тоҷикистонро иҷро мекунад. Кормандони сафорат метавонанд ба ҳамаи шаҳрвандони ин кишварҳо, ки мехоҳанд дар бораи Латвия маълумоти бештар гиранд, кӯмак расонанд. Инчунин, Сафорат ба шарофати ин вазифаҳо манфиатҳои давлатӣ ва шаҳрвандони Латвияро тибқи қонунгузорӣ амалкунанда ва байналмилалӣ пешбарӣ ва ҳимоя мекунад.

Маълумоти барои тамос бо Сафорати Латвия дар Ўзбекистон	
Нишона:	ш. Тошкент, кӯчаи Лашкарбегӣ 16а, 100000
Мудирият:	(998 71) 237 22 15
Шӯъбаи консулӣ	Дастрас аз соати 15:00 то 16:00 - (+998) 71 237 08 51 consulate.uzbekistan@mfa.gov.lv
Рисолаи электронӣ:	embassy.uzbekistan@mfa.gov.lv
Сомонаи интернетӣ:	https://www2.mfa.gov.lv/ru/uzbekistan

Соатҳои кори сафорат

Соатҳои кори сафорат ҳар рӯз аз душанбе то ҷумъа, аз соати 09.00 то 17.00 мебошад. Вақти қабули консулӣ - мувофиқи вақти тасдиқшудае, ки тавассути почтаи электронӣ ба шумо равона карда шудааст. Танҳо шаҳрвандон ва сокинони доимии Латвия ва дигар кишварҳои Иттиҳоди Аврупо, ки сафоратхонаҳояшон дар Тошканд намояндагӣ надоранд ва ба ёри таъҷилии консулӣ ниёз доранд, бидуни таъиноти пешакӣ қабул карда мешаванд. Ба дигар категорияҳои шахсоне, ки пешакӣ таъин карда нашудаанд, хизмат расонда намешавад. Агар шумо ягон савол дошта бошед, лутфан ба почтаи электронии consulate.uzbekistan@mfa.gov.lv нависед ё ба рақами +998 712 370 851 занг занед (рӯзи корӣ: аз соати 15:00 то 16:00 бо вақти Тошканд).

Истгоҳи метрои «Ҳамид Олимҷон», автобусҳои 14, 17, 24, 58 ва 98 то истгоҳи «Поликлиника» (аз автобус барои мадда, ба самти метро, кӯчаи Абдулло Қодириро убурун кунед). Аз истгоҳи метро ба самти Институти ирригация ва мелиорация ҳаракат кардан даркор. Дар паси бинои бонки «Халик Банки» ба тарафи рост ба кӯчаи Қарӣ Ниёзов гардед, кӯчаи аввал ба тарафи чап кӯчаи Лашкарбегӣ, Сафорат дар тарафи рост кӯча ҷойгир аст.

3. РАВОДИДҶО ВА ХИДМАТРАСОНИҶОИ КОНСУЛӢ

3.1. Маълумоти умумӣ

Латвия яке аз кишварҳои иштирокчии Созишномаи Шенген мебошад. Раводид барои сафар ба ин кишварҳо аз ҷониби шаҳрвандони Тоҷикистон риояи пурраи қоидаҳои минтақаи Шенгенро талаб мекунанд. **Қобили зикр аст, ки Ҳангоми убури сарҳади Ҷумҳурии Латвия пур кардани варақаи электронӣ дар платформаи махсуси covidpass.lv ҳатмист. Пур кардани ин варақа барои ҳамаи онҳое, ки ба Ҷумҳурии Латвия ворид мешаванд, шартӣ ҳатмӣ аст. Саволнома бояд на дертар аз 48 соат пеш аз убури сарҳади Ҷумҳурии Латвия пур карда шавад.**

Ҳангоми аз хориҷа ба қаламрави Латвия ворид шудан, шумо бояд шаҳодатномаи санҷиш бо натиҷаи манфӣ барои Ковид-19-ро пешниҳод кунед. Натиҷаи санҷишро барои ҳамаи онҳое, ки сарҳади Латвияро убур мекунанд, аз ҷумла онҳое, ки бо мошин сафар мекунанд, ҳатмӣ мебошад. Санҷиш бояд на дертар аз 72 соат пеш аз ворид шудан ба қаламрави Латвия анҷом дода шавад.

Барои гирифтани раводиди миллии Латвия ва Шенген аз тарафи шахсоне, ки ҳуқуқи ворид шудан ба Латвияро дар давраи пандемияи Ковид-19 доранд, бояд дар системаи бақайдгирии электроӣ, [дар ин ҷо](#), сабти ном кунед. Ҳуҷҷатҳо танҳо дар маркази раводид [VFS Global](#) қабул карда мешаванд.

Барои гирифтани раводид, Шумо метавонед на дертар аз се моҳ пеш аз оғози сафар муроҷиат кунед. Мӯҳлати ҳадди ақали дархост барои раводид 15 рӯзи тақвимӣ пеш аз санаи сафари ба нақша гирифташуда мебошад.

Ҳангоми ҳисоб кардани мӯҳлати пешниҳоди ариза бояд идҳои миллии кишвари қабулкунанда ва Тоҷикистон ба инобат гирифта шавад. Дар рӯзҳои ид ҷадвали кории муассисаҳои консулӣ ва марказҳои раводид метавонад тағйир ёбанд.

Ариза барои дархости раводид

Ҳуқуқи муроҷиат ба Сафорати Латвия дар Ўзбекистонро – **ҳама шаҳрвандони Латвия** ва аъзоёни оилаҳои онҳо, новобаста аз ҷои истиқомати доимӣ; шаҳрвандон ва сокинони доимии Тоҷикистон ва Узбакистон бо мақсади **пешниҳоди аризаи раводиди кӯтоҳмуддат** (то 90 рӯз дар давоми 180 рӯз) барои ворид шудан ба қаламрави Латвия; шаҳрвандон ва сокинони доимии Тоҷикистон ва Ўзбекистон бо мақсади пешниҳоди аризаи раводиди дарозмуддат (зиёда аз 90 рӯз дар давоми 180 рӯз) барои ворид шудан ба қаламрави Латвия ё **иҷозатномаи иқомати муваққатӣ** – доранд.

Қабули ҳуҷҷатҳо дар шароити пандемия

Дар робита ба паҳншавии Ковид-19 дар ҷаҳон, айни замон танҳо шаҳрвандон ва сокинони доимии Ўзбекистон, Тоҷикистон, Туркманистон, Афғонистон ва Покистон, аз категорияҳои дар зер овардашуда барои гирифтани раводид ё иқомати муваққатӣ дар Латвия ҳуқуқи муроҷиат намуданро доранд :

- боркашонҳои байналмилалӣ ва бахрнавандон;
- аъзои оилаи шаҳрвандони Латвия (фарзандони то 21-сола; ҳамсарон; шарикон; хешовандони шаҳрванди Латвия ё ҳамсари шаҳрванди Латвия, ки таҳти сарпарастии

шаҳрванди Латвия қарор доранд ё бо шаҳрванди Латвия хонаводаи умумӣ доранд, ё ки бинобар бемориҳои вазнин ба нигоҳубин эҳтиёҷ доранд, яке аз волидони кӯдаки (то 21-сола) шаҳрванди Латвия);

- шахсоне, ки бинобар бемории вазнин ё ба маросими дафни ҳешовандони наздик сафар мекунанд;
- кормандон ва мутахассисоне, ки тасдиқи электрони [LIAA](#)¹ ва даъватномаи аз ҷониби Идораи шаҳрвандӣ ва муҳоҷирати Латвия додасударо доранд. Агар даъватнома пас аз 29 июни соли 2021 дода шуда бошад, тасдиқи LIAA талаб карда намешавад;
- варзишгарон, кормандони ташкилотҳои тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш ва намоёндагони ташкилотҳои байналмилалии варзишӣ, ки барои иштирок дар чорабиниҳои байналмилалии варзишӣ, ки федератсияи варзиш ё аъзои ҳақиқии федератсияи ташкил мекунанд, ба Латвия фиристода мешаванд. Ҳангоми бастанӣ шартномаи меҳнатӣ бояд аз [LIAA](#) мактуби тасдиқкунанда пешниҳод карда шавад;
- донишҷӯёни рӯзона ва иштирокчиёни барномаҳои табодули донишҷӯён бо тасдиқи хаттии муассисаи таҳсилоти олии ё коллеҷ, ки баъд аз 27 октябри соли 2020 дода шудааст, ва қисми амалии он дар шакли рӯзона сурат мегирад;
- шаҳрвандони хориҷие, ки мақсади сафарашон табобат (ташхис ва терапия) мебошад ва сафари онҳо аз ҷониби [Нозироти тандурустии Латвия](#) тасдиқ шудааст;
- категорияи муайяни ходимони фарҳанг, ки аз ҷониби Вазири фарҳанги Ҷумҳурии Латвия тасдиқ карда шудаанд, ва мақсади сафарашон бо зарурати ташкил ва гузаронидани чорабиниҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ алоқаманд аст;
- дорандагони қарори мусбӣ бораи гирифтани иҷозатномаи иқомати муваққатӣ дар Латвия.

Дархостҳо барои дарёфти **иҷозатномаи иқомати муваққатӣ** дар Латвия барои шаҳрвандон ва сокинони доимии Тоҷикистон, Узбекистон, Афғонистон, Туркменистон ва Покистон, инчунин дархости раводид барои шаҳрвандони **Тоҷикистон** танҳо дар сафорат **тавассути таъиноти пешакӣ** бо почтаи электрони consulate.uzbekistan@mfa.gov.lv қабул карда мешаванд.

Шахсоне, ки бояд **бо сабабҳои башардӯстона** ворида Латвия шаванд, метавонанд ҳуҷҷатҳои худро ба сафорат тавассути таъиноти пешакӣ тариқи почтаи электронӣ (consulate.uzbekistan@mfa.gov.lv) пешниҳод кунанд.

Баррасии дархости раводид

Дархостҳои раводид аз ҷониби намоёндагиҳои Латвия на дертар аз 6 моҳ пеш аз оғози сафари ба нақша гирифташуда қабул карда мешаванд. Дархостҳо барои гирифтани раводид аз баҳрнавардоне, ки вазифаҳои худро иҷро мекунанд, на дертар аз 9 моҳ пеш аз оғози сафари ба нақша гирифташуда қабул карда мешаванд.

Агар ба шаҳрванди хориҷӣ қаблан раводиди бисёркарата дода шуда бошад, ариза барои гирифтани раводиди нав то ба охир расидани мӯҳлати чунин раводид, ки на камтар аз 6 моҳ эътибор дорад барои пешниҳод имконпазир аст. Яъне агар мӯҳлати эътибори раводиди қаблӣ ҳанӯз ба охир нарасида бошад, дорандагони раводиди бисёркарата ҳуқуқ барои гирифтани раводиди навро доранд.

Тибқи моддаи 23 Кодекси раводид, дархостҳои раводид дар намоёндагиҳо дар давоми 15 рӯзи тақвимӣ аз рӯзи пешниҳоди дархости раводид баррасӣ карда мешаванд.

---

¹ <https://www.liaa.gov.lv/en>

Дар баъзе мавридҳо баррасии ариза барои гирифтани раводид метавонад то 45 рӯзи тақвими тамдид карда шавад.

Барои коркарди маълумоти дархости раводид ва қабули қарор дар бораи дархости раводид, намояндагиҳои Латвия аз [Системаи иттилоотии раводид](#) истифода мебаранд.

Доштани раводид маънои онро надорад, ки ҳуқуқи ворид шудан ба қаламрави кишварҳои узви Шенген кафолат дода мешавад, ва дорандаи раводид вазифадор аст, ки дар сарҳадҳои беруна далелҳои пешниҳод намояд, ки мувофиқи моддаи 6 Кодекси сарҳади Шенген ба шартҳои воридшавӣ ҷавобгӯ будани ӯро шаҳодат медиҳад.

Сафорати Латвия дар Ўзбекистон ва VFS Global бо ягон агентҳо (масалан, ширкатҳои сайёҳӣ, офисҳои чопӣ, бронкунии парвозҳо ва агентҳои сӯғуртаи сайёҳӣ) дар Ўзбекистон робита надоранд, то ба мизоҷон ҳама гуна маслиҳат ё хидматҳои марбут ба раводидро пешниҳод кунанд. Лутфан, аз вохӯри бо чунин агентҳо худдорӣ намоед, чунки онҳо барои таъини вохӯри, ки дар сайти сафорат <https://pierakts.mfa.gov.lv/en/uzbekistan/index> **ройгон** дастрас кардан мумкин аст, аз шумо маблағи зиёд талаб мекунанд.

Маълумоти иловагӣ оид ба кори Маркази раводид тавассути телефони +998 71 2342158 дастрас карда мешавад.

3.2. Навъҳои раводид

Раводиди кӯтоҳмуддат (навъи С)

Сафорати Ҷумҳурии Латвия дар Ўзбекистон дархостҳоро барои гирифтани раводиди кӯтоҳмуддати Шенген навъи «С» барои сафар ба Латвия ва дар ҳайати намояндагӣ ба Эстония, Литва, Маҷористон ва Швейтсария қабул мекунад. Барои сайёҳӣ, сафарҳои шахсӣ, дидани хешовандон ва дӯстон, сафарҳои корӣ, варзиш, фарҳанг ва маориф дода мешавад. Ҳамзамон, шумо бояд тамоми тиҷоратро дар Латвия дар тӯли се моҳ анҷом диҳед - Шенгени кӯтоҳмуддат ба шумо имкон медиҳад, ки дар шаш моҳ дар кишвар на бештар аз 90 рӯз бимонед.

Раводиди дарозмуддат (навъи D)

Барои иқомат дар Латвия дода шудааст. Нақши иҷозатномаи корро иҷро мекунад ва ба кор иҷозат медиҳад. Муносиб барои таҷрибаомӯзӣ ва омӯзиши дарозмуддат. Барои пайвастанӣ оила, гирифтани иҷозатномаи иқомат дода мешавад².

---

² Маълумот дақиқтарро аз расонаи интернетии/сайти зерин пайдо кардан мумкин аст <https://www2.mfa.gov.lv/ru/moscow/konsulskaya-informaciya/poluchenie-vizy-kategorii-d-maskava-lv>

Расми 3. Намунаи корти пластикӣ барои иҷозати иқомат дар Латвия

Барои онҳое, ки ба Латвия бо мақсади кор, таҳсили дарозмуддат, таҷрибаомӯзӣ, пайвастанӣ оила ва иштирок дар барномаи Au Pair меоянд, иҷозатномаи истиқомат лозим аст. Барои кор ва таҷрибаомӯзӣ иҷозати иловагии корӣ лозим аст.

Муҳим!!! Раводидҳои дарозмуддат навъи «D» (миллӣ) мебошанд. Онҳоро танҳо дар ҳолатҳои истисноӣ, яъне дар ҳоле ки раванди гирифтани раводид аз гирифтани раводиди Шенген навъи «C» фарқе надорад.

Расми 4. Намунаи раводиди Шенгени навъи «C»

3.3. Рӯйхати ҳуҷҷатҳои зарурӣ барои гирифтани раводид

Маҷмӯи ҳуҷҷатҳо барои гирифтани раводиди сайёҳӣ дар Латвия амалан аз дархости раводиди Шенген фарқ надорад³. Маҷмӯи ҳуҷҷатҳо аз он вобаста аст, ки шумо барои кадом навъи раводид муроҷиат мекунед - барои таҳсил, сайёҳӣ, меҳмонӣ, табобат ё кор. Умуман, ба шумо бешубҳа ҳуҷҷатҳои зерин лозим мешаванд.

Ҳуҷҷати зарурӣ	Амали зарурӣ	Шарҳҳо ва қайдҳо
Шакли ариза барои гирифтани раводид	Шакли аризаеро, ки муроҷиаткунанда барои гирифтани раводид бо дасти худ имзо мекунад, дар сайти зерин низ имкони пур карданро дорад https://www2.mfa.gov.lv/ru/uzbekistan/vizovye-voprosy/dokumenty-dlya-zaprosa-vizy	

³ <https://www2.mfa.gov.lv/ru/uzbekistan/vizovye-voprosy/dokumenty-dlya-zaprosa-vizy>

<p>Шиносномаи хориҷӣ ва нусхаи он</p>	<ul style="list-style-type: none"> • мӯҳлати амали он аз мӯҳлати дархости раводид се моҳ зиёдтар аст, • ҳадди аққал ду саҳифаи холӣ дошта бошад, • ва дар давоми 10 соли охир гирифта шудааст; 	<p>Ба шумо инчунин нусхаҳои ҳамаи саҳифаҳо бо маълумоти шахсӣ, қайдҳо ва мӯҳрҳо лозим мешаванд.</p> <p>Шиноснома бояд на камтар аз се моҳ пас аз санаи охирини сафари пешбинишудаи аз минтақаи Шенген эътибор дошта, ҳадди аққал ду саҳифаи холӣ дошта бошад ва аз даҳ сол зиёд набошад.</p> <p>Инчунин тавсия дода мешавад, ки нусхаҳои ҳамаи раводидҳои қаблан додашудаи Шенгенро пешниҳод кунед. Агар шумо шиносномаи дигари боэътибор дошта бошед, шумо бояд онро дар якҷоягӣ бо нусхаи саҳифаи маълумоти шахсӣ дошта пешниҳод кунед.</p>
<p>Сурат</p>	<p>Як сурати рангаи (35 мм x 45 мм), ки на бештар аз 6 моҳи гузашта гирифта шуда бошад.</p>	<p>Дастурҳо барои аксбардорию дуруст https://www2.mfa.gov.lv/images/KD_faili/Vizas/Mat_RU.pdf</p>
<p>Маълумот аз бонк барои 3 моҳи охир</p>		
<p>Полиси суғуртаи тиббӣ барои сафар</p>	<p>Полиси суғуртаи тиббӣ барои сафар дар тамоми қаламрави кишварҳои узви Шенген дар тӯли даврае, ки шахрванди хориҷӣ нияти дар давлатҳои аъзои Шенген монданро дорад, эътибор дорад.</p>	
<p>Пардохти боҷи давлатӣ</p>	<p>Ҳангоми муроҷиат барои гирифтани раводид, шумо бояд боҷи давлатиро барои баррасии дархости раводид пардохт кунед.</p>	
<p>Ҳуҷҷатҳое, ки ҳадафи сафарро нишон медиҳанд</p>		
<p>Ҳуҷҷатҳо оиди ҷои истиқомат дар Латвия ё тасдиқи мавҷудияти</p>		

маблағи кофй барои будубош		
Кафолатҳои молиявӣ	Ҳуҷҷатҳое, ки мавҷудияти маблағи кофӣ ё имконияти қонунӣ ба даст овардани чунин маблағро, барои истифода дар давоми будубоши ба нақша гирифташуда ва барои баргаштан ба ватан ё иқомат ё транзит ба кишвари сеюм, тасдиқ мекунанд.	Маълумоти бонкӣ барои 3-6 моҳи охир. Шумо бояд барои ҳар рӯзи будубош дар хориҷа дар тавозуни худ маблағи 100 евро дошта бошед. Яъне, агар шумо ният дошта бошед, ки 10 рӯз дар Олмон бимонед, пас шумо бояд дар ҳисоби корти худ ҳадди аққал 1000 евро дошта бошед.
Маълумотнома оиди даромад	Ба шумо маълумотнома дар бораи даромад аз ҷои кор, ки дар бланкаи фирма дода шудааст, лозим аст. Дар он бояд ҳаҷми маоши шумо дар 6 моҳи охир, инчунин мӯҳр ва имзои роҳбар бошад.	
Ҳуҷҷатҳое, ки нияти баргаштан ба ватанро тасдиқ мекунанд	Маълумоте, ки нияти аризадихандаро барои тарк кардани қаламрави давлатҳои аъзои Шенген, ҳангоми ба охир расидани мӯҳлати раводид, ки барои гирифтани он ариза пешниҳод шудааст, нишон медиҳад.	
Маълумотнома аз ҷои кор (бо нишон додани вазифа ва ҳаҷми маош);		
Пардохти консулӣ	Пардохти консулӣ барои раводиди Шенген 60 евро аст. Пардохт вобаста ба қурби асъор танҳо бо доллари ИМА сурат мегирад. Пулҳо бояд тоза ва озода бошанд.	Дар сурати рад кардани дархости раводид, маблағи консулӣ баргардонида намешавад. Вобаста ба шароити шахсии сайёҳ ва вобаста ба сафорати кишвари интиҳобшуда, ҳуҷҷатҳои иловагӣ талаб карда мешаванд: (шаҳодатномаи ақди никоҳ, агар мавҷуд бошад, шаҳодатномаи кӯдакон ва ғайра). Пешниҳоди ҳама ҳуҷҷатҳои зарурӣ хеле муҳим аст, аммо мавҷудияти пурраи онҳо маънои онро надорад, ки сайёҳ ҳатман раводид мегирад.

Дигар ҳуҷҷатҳо	<p>Донишҷӯён инчунин бояд ҳуҷҷати асли ва ҳуҷҷати донишҷӯии худро пешниҳод кунанд. Соҳибкорони инфиродӣ метавонанд шаҳодатномаи бақайдгирии СИ-ро замима кунанд. Нафақахурон бояд ҳуҷҷати асли ва нусхаи шаҳодатномаи нафақаро замима кунанд.</p> <p>Агар шумо дар Тоҷикистон амволи ғайриманқул дошта бошед, ҳуҷҷатҳои ҳуқуқиро нусхабардорӣ кунед. Агар шумо оиладор ё фарзанд дошта бошед, лутфан, нусхаи шаҳодатномаи ақди никоҳ ва шаҳодатномаи таваллудро замима кунед. Розигӣ ба коркарди маълумоти шахсӣ. Он бояд аз ҷониби шумо дуруст тартиб дода шуда, имзо карда шавад.</p>	
-----------------------	---	--

3.4. Сафар ба Латвия бо мақсади таҳсил

Таҳсил дар муассисаи таълимии аккредитатсияшуда вобаста ба табодули мактабчагон ё донишҷӯён тибқи шартнома (асосан дар доираи барномаи ERASMUS+):

Ҳуҷҷати зарурӣ	Амали зарурӣ	Шарҳҳо ва қайдҳо
Шакли ариза барои гирифтани раводид	<p>Аризаи пуркардашуда ва шахсан имзошуда барои раводиди дарозмуддат ба Ҷумҳурии Латвия тавассути паҳш ба истиноди зерин</p> <p>https://www2.mfa.gov.lv/ru/uzbekistan/vizovye-voprosy/dokumenty-dlya-zaprosa-vizy</p>	
Шиносномаи хориҷӣ ва нусхаи он	<ul style="list-style-type: none"> • мӯҳлати амали он аз мӯҳлати дархости раводид се моҳ зиёдтар аст, • ҳадди аққал ду саҳифаи холӣ дошта бошад, • ва дар давоми 10 соли охир гирифта шудааст; 	
Нусхаи шиносномаи дохилӣ	Саҳифаҳо бо маълумоти шахсӣ	
Ду сурат	3,5x4,5 см (ранг дар заминаи хокистарии сафед ё пурра сафед);	<p>Дастурҳо барои суратгирии дуруст</p> <p>https://www2.mfa.gov.lv/images/KD_faili/Vizas/Mat_RU.pdf</p>
Полиси суғурта	Полиси суғурта барои тамоми мӯҳлати раводид дода мешавад (фарогирии суғурта ҳадди аққал 42 600 евро,	

	эйтибори ҳудудии полис кишварест, ки узви Созишномаи Шенген мебошад);	
Рақами даъвати аз ҷониби Идораи шаҳрвандӣ ва муҳоҷират (Управление по делам гражданства и миграции УДГМ / РМЛР) тасдиқшуда		
Шартномаи таҳсил	Ҳангоми муроҷиат барои раводид, шумо бояд бочи давлатиро барои баррасии дархости раводид пардохт кунед.	
Ҳуҷҷати таъмини молиявӣ ҳангоми будубош дар Ҷумҳурии Латвия	Ҳуҷҷатҳое, ки мавҷудияти маблағи кофӣ ё имконияти қонунӣ ба даст овардани чунин маблағро, барои истифода дар давоми будубоши ба нақша гирифташуда ва барои баргаштан ба ватан ё иқомат ё транзит ба кишвари сеюм, тасдиқ мекунад.	
Тасдиқи ҷои зисти пешбинишуда дар Ҷумҳурии Латвия		
Пардохти консулӣ	Пардохти консулӣ барои раводиди Шенген 60 евро аст, пардохт танҳо бо доллари ИМА, вобаста ба қурби асъор сурат мегирад. Пулҳо бояд тоза ва озода бошанд.	Дар сурати рад кардани дархости раводид, маблағи консулӣ баргардонида намешавад. Вобаста ба шароити шахсии сайёҳ ва вобаста ба сафорати кишвари интихобшуда, ҳуҷҷатҳои иловагӣ талаб карда мешаванд: (шаҳодатномаи ақди никоҳ, агар мавҷуд бошад, шаҳодатномаи кӯдакон ва ғайра). Пешниҳоди ҳама ҳуҷҷатҳои зарурӣ хеле муҳим аст, аммо мавҷудияти пурраи онҳо маънои онро надорад, ки сайёҳ ҳатман раводид мегирад.

4. МАЪЛУМОТ ВА ЗАХИРАҶОИ МУФИД БАРОИ ШАХСОНЕ, КИ БА ЛАТВИЯ ВОРИД МЕШАВАНД

4.1. Шартҳо барои ворид шудан ба Латвия

Ҷама шаҳсоне, ки ба Латвия ворид мешаванд, бояд на дертар аз 48 соат пеш аз ворид шудан ба қаламрави Латвия варақаи тасдиқи электрониро дар вебсайти Covidpass.lv хонапури кунанд.

Маҳдудиятҳо барои вуруд ба Латвия аз он вобаста аст, ки шахс аз кадом кишвар ворид мешавад, оё вай вакцина гирифтааст ё Ковид-19-ро аз сар гузаронидааст ё не.

Талаботҳои вуруд ба Латвия <https://www2.mfa.gov.lv/ru/konsulskaya-informaciya/o-chrezvychnoj-situatsii-v-latvii-s-tselyu-ogranichit-rasprostranenie-covid-19>

Телефонҳо барои гирифтани маълумот

- Барои масъалаҳои консулӣ (масалан, раводид, қонунгардони ҳуҷҷатҳо, воридшавӣ аз хориҷа):
  - барои зангҳо аз Латвия 80005905;
  - барои зангҳо аз хориҷа +371 67015905[📞];
- Телефони иттилоотии Маркази пешгирӣ ва назорати бемориҳо (масалан, саволҳо оид ба худизолятсия) +371 67387661[📞];
- Телефони ягонаи шабонарӯзӣ оид ба масъалаҳои Ковид-19 (барои зангҳо аз Латвия) 8345;
- Рақами телефони Сарҳади давлатӣ оид ба масъалаҳои убури сарҳад +371 67075616[📞];
- Рақами телефони Маркази иттилоотии Вазорати корҳои дохилӣ барои пур кардани саволномаи Covidpass.lv +371 67219111[📞].

4.2. Назорати гумрукӣ⁴

Масъалаҳои марбут ба воридот / содироти молҳои дорои хусусияти гуногун ба Латвия дар салоҳияти Идораи гумруки Хадамоти давлатии даромадҳои Ҷумҳурии Латвия мебошанд (телефони маълумот: +371 67120000).

Ба қаламрави кишварҳои Иттиҳоди Аврупо ворид кардани бағочи шахсӣ барои истеъмоли шахсӣ ё истифодаи бидуни маҳдудият аз кишварҳои сеюм иҷозат дода мешавад:

- маҳсулоти ҳӯрокворӣ, ки маҳсулоти ҳайвонӣ нестанд, аз қабилӣ нон, торт, кулчақанд, ширинӣ, шоколад, макарон ва ғайра;
- меваҳои тару тоза: банан, кокос, хурмо, ананас ва дуриан.

Ба қаламрави кишварҳои Иттиҳоди Аврупо ворид намудани маҳсулоти зерин, аз кишварҳои сеюм бидуни гузаштани назорати байторӣ ё фитосанитарӣ бо риояи маҳдудиятҳои миқдорӣ барои як шахс барои истеъмоли ё истифодаи шахсӣ муқарраршуда, иҷозат дода мешавад:

⁴ <https://daugavpils.mid.ru/vyezzausim-v-latvii/#%D0%92%D0%B8%D0%B7%D1%8B%20+%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D1%8C>

1) то 2 кг (аз қазираҳои Фарер ва Гренландия - то 10 кг) аз маҳсулоти зерини ҳайвонот:

- асал, тухм, садафи хуроқӣ, моллюскҳо ва морҳои зинда, желе, прополис;
- шири хушк барои кӯдакон, ғизои кӯдакона, ғизои махсус бо сабабҳои тиббӣ ва хӯроқи ҳайвонот дар бастаи мувофиқи маҳсулоти патентӣ, ки дар он маълумоти истеҳсолкунанда оид ба қоидаҳои истифода мавҷуд аст.

2) дар сурати мавҷуд будани сертификати фитосанитарии аз ҷониби кишвари сеюм додашуда - то 2 кг маҳсулоти тару тозаи растанӣ (мева, сабзавот, чормағз дар пушта). Агар вазни меваю сабзавот ва буттамеваи тару тоза аз 2 кг зиёд бошад, онҳо бояд барои назорат ба Хадамоти хӯроқворӣ ва байторӣ пешниҳод карда шаванд.

3) то 20 кг маҳсулоти моҳидорӣ (аз қазираҳои Фарер ва Гренландия - маҳдудияти миқдорӣ вуҷуд надорад. Истисное, ки ба ҳама кишварҳо дахл дорад ин ховиёри (туҳми моҳӣ) тосмоҳӣ мебошад - то 125 грамм мувофиқи тамғаи баста):

- моҳии тару тоза (ҳатман рӯдааш тоза кардашуда, ҳатто агар он набурида интиқол дода шавад), хушконида, бо истифода аз гармӣ коркардшуда, намак кардашуда, дуддодашуда ё консерваҳои моҳӣ;
- баъзе намудҳои харчанғо, масалан, майгуҳо, харчанғо.

4) то 30 кг дигар маҳсулоти хӯроқвории ғайриҳайвонӣ.

Дар сурати риоя нашудани талаботи муқарраршуда ва дар гузаргоҳи сарҳадии Латвия кӯшиши ворид намудани маҳсулоти хӯроқвории ҳайвонот барои истеъмоли шахсӣ, ки воридоти он манъ аст ё миқдори онҳо аз меъёри муқарраршудаи вазн зиёд бошанд, ошкор карда шавад, корманди масъул ҳуқуқ дорад, ки маҳсулоти номбурдаро мусодири кунад, ки баъдан нобуд карда мешавад. Барои вайрон кардани қоидаҳои воридоти маҳсулоти чорво барои истеъмоли шахсӣ, шумо метавонед ба ҷавобгарии маъмури кашида шавед, ва дар сурати такроран вайрон кардани ин қоидаҳо, аз шумо ҷарима ситонида мешавад.

Барои содир накардани ҳуқуқвайронкунии маъмури пеш аз гузаштан аз назорати гумрукӣ, тавсия дода мешавад, ки маҳсулоти хӯроқвории мамнӯъ ба воридот, дар гузаргоҳи гумрукӣ ба зарфҳои махсус қайдшуда партофта шавад.

- Барои воридоти ҳайвоноти хонагӣ шиносномаи байналмилалии ҳайвонот зарур аст, ки дар он бояд аломатҳои эмкунӣ ва эмкунии ҳайвон бар зидди Энцефалопатияи исфанҷишакли гов (BSE) бошад.
- Барои воридоти ҳайвоноти хонагӣ бо мақсадҳои тиҷоратӣ, шаҳодатномаи байторӣ (аз ҷониби байтори расмии ваколатдори кишвари содиркунанда дода шавад) ва иҷозатномаи воридот аз ҷониби Хадамоти озӯқаворӣ ва байтории Латвия лозим аст.
- Ҳангоми транзит шаҳодатномаи байторӣ ва ризоияти хадамоти байтории кишвари воридкунанда лозим аст.

Маълумоти иловагиро дар бораи қоидаҳои воридоти маҳсулоти хӯроқворӣ ва гурӯҳҳои маҳсулоте, ки талаботи махсус доранд, аз қабилҳои иловаҳои ғизоӣ, оби маъданӣ (минералӣ), ғизоӣ варзишгарӣ ва ғайра, инчунин ҳайвонотро аз Хадамоти озӯқаворӣ ва байтории Латвия +371 67095230 дастрас кардан мумкин аст.

4.3. Нақлиёти чамъиятӣ

Нақлиёти чамъиятӣ дар Латвия хеле тараққӣ кардааст. Дар Рига чор намуди нақлиёти чамъиятӣ вучуд дорад: трамвайҳо, троллейбусҳо, автобусҳо ва экспресс-автобусҳо. Аз ҳама нақлиёти барои сафари бароҳат, қатора мебошад. Вагонҳо пок буда, дорои курсиҳои нарм мебошанд. Чиптаҳо аз хазинаи вокзал ё аз кондуктор харидан имкон дорад, ки дар ин сурат 20—25% зиёдар пул пардохт намудан лозим меояд.

Роҳи оҳани муқаррарӣ имкониятҳои хеле зиёд фароҳам меоварад. Ба шаҳрҳои наздиктарин ба Рига: Юрмала, Сигулда, Тсесис, Валмиера, Саулкрастов, Елгава, Тукумс, Огре тавассути қатора аз истоғи роҳи оҳани марказӣ сафар кардан мумкин аст. Дар бисёри вагонҳо ҷой барои дучарха ҷиҳозонида шудааст. Як сафари нимсоата ба Майори - маркази шаҳри истироҳати Юрмала тақрибан 1 Евро арзиш дорад.

Автобусҳои байнишаҳрӣ бо ҳамаи лавозимоти зарурӣ ҷиҳозонида шудаанд ва бо рияи ҳатмии ҷадвали хатсайрҳоишон ҳаракат мекунанд. Нархи чипта барои сафар дар онҳо нисбатан баланд аст, ки барои сафар ба масофаҳои кӯтоҳ аз 2 то 4 Евро пардохт намудан лозим меояд.

Нақлиёти мусофиркаши шаҳрӣ — автобусҳо, троллейбусҳо, трамвайҳо, микроавтобусҳо ва таксиҳо. Соатҳои кори нақлиёти чамъиятӣ аз 5:00 то 23:00 муайян карда шудаанд. Занг задан ба таксӣ ройгон аст. Шумо инчунин метавонед таксиро дар кӯча боздоред. Дар назди аксари меҳмонхонаҳо таваққуфгоҳҳои таксӣ мавҷуданд. Тарофаҳои рӯзона - то 0,50 евро барои 1 км ва то 1,50 евро барои савор ва тарофаи шабона, ки тақрибан 20% гаронтар аст, тақсим мешаванд.

4.4. Ҳаракат дар роҳ

Дар қаламрави Латвия суғуртаҳои навъи GreenCard, инчунин полисҳои суғуртаи ҳатмӣ дар кишварҳои Иттиҳоди Аврупо амал мекунанд. Лутфан таваҷҷӯҳ намоед, ки ҳангоми сафар аз қаламрави Латвия бо мошини дорои рақамҳои давлатии Латвия, барои сафарҳо ваколатнома талаб карда намешавад. Дар дигар ҳолатҳо ваколатнома талаб карда мешавад, ки тарҷумани он ба Латвия матлуб аст, тасдиқи нотариалӣ ва сабти ном «Бо ҳуқуқи сафар ба хориҷа» талаб карда мешавад.

Дар сурати истиқомати доимӣ дар Латвия, гирифтани шаҳодатномаи ронандагии услуби латвия имконпазир аст. Супоридани имтиҳони назариявӣ дар Раёсати бехатарии ҳаракат дар роҳ (CSDD) ҳатмист. Оид ба саволҳои марбут ба салоҳияти CSDD, лутфан бо телефони: +371 67025777 (машваратро ба забони русӣ гирифтани мумкин аст) ба маркази кӯмаки Раёсат муроҷиат кунед.

Дар Латвия маҳдудияти суръат дар минтақаҳои аҳолинишин то 50 км/соат, берун аз шаҳр 90 км/соат ва дар шоҳроҳҳо 100 км/соат муқаррар карда шудааст. Нархи миёнаи як литр бензини АИ-95, 1,1 евро буда, сӯзишвории дизелӣ бошад 1 евро ташкил медиҳад.

Дар сурати руҳ додани садамаи нақлиёти, бе тарки ҷои ҳодиса, шумо бояд барои тартиб додани протокол ба пулис занг зада, инчунин бо намояндагони ширкати суғурта барои ҳалли масъалаҳои вобаста ба ҷуброни зарар муроҷиат намоед. Дар сурати руҳ додани садамаи калон, ки боиси осеби вазнини ҷисмонӣ мегардад, барои гирифтани кӯмаки имконпазир, лутфан ба таври иловагӣ ба Сафорати Тоҷикистон дар Латвия хабар диҳед.

4.5. Тандурустӣ

Агар шаҳрванди коркунандаи кишвари сеюми хоҳиши гирифтани хизматрасони тиббӣ дошта бошад, ӯ бояд аввал ба Хадамоти миллии тандурустӣ бо дархости дохил шудан ба феҳристи гирандагони кӯмаки тиббӣ ариза пешниҳод намояд.

Агар шумо бо шаҳрванди Латвия издивоҷ карда бошед, мавқеи ғайришаҳрванд ё иҷозатномаи иқомати муваққатӣ дошта бошед, расонидани хизматрасони тиббиро барои ҳомиладорон ва таваллуд ройгон дастрас карда метавонед.

ЁРИИ ТАЪЧИЛИИ ТИББӢ

Ёрии таъчилии тиббӣ барои ҳама дар ҳолатҳое дастрас аст, ки саломатӣ ва ҳаёти онҳо дар хатар бошад. Бо вучуди ин, арзиши ёрии таъчилии тиббӣ барои шаҳрвандони кишварҳои сеюм, ки дар Латвия бо иҷозатномаи иқомати муваққатӣ қарор доранд, аз ҷониби полиси суғуртаи тиббӣ фаро гирифта мешавад. Ягона истисно шаҳрвандони Украина ва нафақахӯрони Федератсияи Русия мебошанд, ки тибқи созишномае, ки дар созишномаи байниҳукумати муқаррар шудааст, метавонанд ёрии таъчилии тиббиро ройгон гиранд.

Дар Латвия барои ёрии таъчилии тиббӣ шумо бояд ба рақамҳои **113** ё **112** занг занед. Барои гирифтани ёрии таъчилии тиббӣ, шумо бояд полиси суғуртаи тиббии худро пешниҳод кунед, бинобар ин тавсия дода мешавад, ки онро ҳамеша бо худ дошта бошед.

ХИЗМАТРАСОНИИ ТИББӢ

Барои сокинони доимии Латвия, аз ҷумла хориҷиёне, ки иҷозатномаи иқомат доранд, хизматрасони тиббӣ бо нархҳои арзон ҳангоми муроҷиат ба мутахассисони тиббӣ бо роҳхат аз духтури оилавӣ дастрас аст. Бо роҳхати духтури оилавӣ ё дигар мутахассиси тиббӣ, шумо метавонед аз машварати духтури муттаҳассис, ки аз тарафи давлат пардохт карда мешавад ва ё ташхиси тибби танҳо бо пардохти ҳаққи бемор, гузаред. Агар шумо иҷозатномаи иқомати муваққатӣ дошта бошед, давлат ба шумо ҳаққи гирифтани хизматрасони тиббии ройгонро намендиҳад, аз ин рӯ шумо бояд маблағи пурраи муроҷиат ба мутахассисро шахсан ё тавассути суғуртаи тиббӣ пардохт кунед.

Бақайдгирии духтури оилавӣ талаб карда намешавад, зеро аз ҳамаи табибоне, ки чунин хизматрасониҳоро мерасонанд, хизматрасони аввалияи тиббиро дастрас кардан мумкин аст. Агар шумо қарор қабул кунед, ки дар назди духтури оилавӣ сабти ном шавед, ин корро дар ҷои кори духтур ё дар хонаи бемор, дар вақти ташрифи духтур ба хонаи шумо, анҷом додан мумкин аст. Агар хизматрасони тиббро ба таври инфиродӣ ё тавассути ширкати суғурта пардохт кунед, шумо озодона интихоб карда метавонед, ки аз кадом духтур ва муассисаи тиббӣ истифода баред. Шумо, инчунин метавонед бе тавсияи духтури оилавии худ бевосита ба духтури мутахассис муроҷиат намоед. Пардохти хизмат дар сурати сафари хусусӣ метавонад дар вобастагӣ аз муассиса фарқ намояд ва аз хизматҳои мутахассисони гуногун (тақрибан 20-60 евро) вобаста аст.

ПОЛИСИ СУҒУРТАИ ТИББӢ

Қонунгузори Латвия муқаррар мекунад, ки шаҳрванди хориҷӣ ҳуқуқ дорад ба Латвия дар мавриде ворид ва дар он зиндагӣ кунанд, ки полиси суғуртаи тиббии дуруст дошта бошад ва пардохти хароҷоти марбут ба саломати роҳати кафолат медиҳад. Барои гирифтани иҷозатномаи иқомати муваққатӣ бояд полиси суғуртаи тиббӣ пешниҳод карда шавад. Мӯҳлати амали полис

набояд аз мӯҳлати пешбинишудаи будубоши шаҳрванди хориҷӣ дар Латвия камтар бошад ва он бояд хидматрасониҳои тиббии зеринро кафолат диҳад:

- ёри таъҷилии тиббӣ;
- табобати ҳолати ба ҳаёт ё саломатӣ таҳдидкунанда дар беморхона;
- интиқол ба муассисаи тиббии наздиктарин дар ҳарду ҳолати дар боло зикршуда;
- интиқол барои интиқол ба ватан дар ҳолати бемории вазнин ё марг.

4.6. Муошират ва алоқа

Хизматрасониҳои алоқаи мобилӣ

Бастаҳои интернетро дар Рига ва дигар маҳалҳои кишвар бидуни мушкилот харидан мумкин аст. Бояд қайд кард, ки дар Латвия харидани бастаҳои оператори мобилии маҳаллӣ, барои сайёҳон, хеле муфид аст. Ҳама операторони маҳаллӣ кортҳои пешпардохтро мефурӯшанд ва барои харидани онҳо ҳуҷҷат талаб карда намешавад. Шумо метавонед чунин кортҳоро қариб дар ҳама ҷой аз лиҳози киоскҳои рӯзномафурӯшӣ то супермаркетҳои калон дастрас намоед,.

Алоқаи мобилӣ дар Латвия васеъ паҳн шудааст, ки тамоми кишварро фаро мегирад. Сифати алоқаи операторони маҳаллӣ аъло аст ва зангҳо аз рақамҳои маҳаллӣ ба хориҷа нисбат ба истифодаи роуминг ба маротиба арзонанд. Ба ин далел, аксари одамоне, ки ба Латвия меоянд, ҳатто барои муддати кӯтоҳ харидорӣ кардани кортҳоро аз операторони маҳаллӣ афзалтар медонанд.

Алоқаи мобилӣ дар Латвия барои сайёҳон арзон ва хеле дастрас аст. Барои пешниҳоди ҳуҷҷатҳо, бастанӣ шартнома ва пардохти ҳаққи моҳона лозим нест - барои як муддати муайян харидани корти пешпардохт кифоя аст ва шумо метавонед фавран занг заданро оғоз кунед.

Операторҳои интернетии мобилӣ дар Латвия

Ҳама операторони мобилии кишвар хидматҳои интернетии мобилиро пешниҳод мекунанд. Нархи пасттаринро оператори ВІТЕ пешниҳод мекунанд. Агар шумо муштарии нави оператори LMT O'Karte шавед, шумо се рӯз интернетии ройгон мегиред. Шумо метавонед тарофаро тавассути СМС интиҳоб кунед. Се варианти тариф вучуд дорад:

- барои як рӯз;
- барои як ҳафта;
- бо пардохти ҳар як мегабайти истифодашуда.

Қадам тарофаҳо ва нархҳои операторони асосии мобилии ин давлати Балтика пешниҳод мекунанд:

- TELE2 (Бастаи «Сим-корти нав»): 0,36 евро дар як рӯз барои ҳадди аксар 30 МБ. Агар аз меъёр зиёд бошад - 0,07 евро барои ҳар як МБ изофӣ.
- ВІТЕ (бастаи ибтидоӣ): ҳар рӯз - 0,44 евро, шумо метавонед то 20 МБ истифода баред; ҳар ҳафта - 1,42 евро, то 100МВ истифода бурдан мумкин аст; ҳар моҳ - 4,27 евро, шумо метавонед то 500МВ истифода баред.

- LMT (бастаи O'Karte) - шумо метавонед се варианти пардохтро интихоб кунед: ҳар рӯз, то 100МБ - 0,36 евро; ҳар ҳафта, то 1 ГБ плюс СМС-и номаҳдуд - 1,42 евро; пардохт барои ҳар МБ - арзиши МБ 0,71 евро ро ташкил медиҳад.

4.7. Масоили амнияти шахрванди хориҷӣ

Рақами ягонаи телефони ёрии таъҷилӣ дар Латвия «112» буда, бо арзёбии ҳолати руҳдода, оператор муроҷиаткунандаро бо ҳадамоти дахлдори таъҷилӣ пайваст мекунад.

Сатҳи ҷиноят дар Латвия баланд нест, аммо чораҳои стандартӣ ҳамеша мувофиқанд. (Бо шиносҳои тасодуфӣ, ки дар кӯча воমেҳӯред, эҳтиёт шавед; аз муомилоти шубҳанок ё созишҳо худдорӣ намоед; дар ҷойҳои истироҳат ва фароғат ҳамеша пеш аз фармоиш нархро тафтиш кунед; дар бораи он чизе, ки шумо фармоиш додаед, дақиқ бошед ва пеш аз фармоиш нархҳои дақиқро донед; ҳангоми пардохт бо корти кредитӣ маблағи умумиро санҷед. Барои манфиати худ, расид, ҳисоб-фактура ё тасдиқи пардохтро дархост кунед; аз таксии расмӣ бо ранг ва аломатҳои шиносӣ истифода баред; ашёи шахсии худро аз назар дур накунад ва аз қаллобӣ эҳтиёт шавед).

Рақами 24-соатаи боварӣ барои сайёҳон: +371 22033000 .

Дар Латвия ба амалҳои зерин иҷозат дода намешавад ва метавонанд сабаби ҳабс ва / ё ҷарима шаванд:

- Тамокукашӣ танҳо дар ҷойҳои ба таври қатъӣ таъиншуда иҷозат дода мешавад.
- Дар ҷойҳои ҷамъиятии Рига (аз ҷумла дар хиёбонҳо ва боғҳо) айён нигоҳ доштани шишаҳои машруботи спиртӣ манъ аст. Вайрон кардани ин маҳдудият метавонад сабаби ситонидани ҷарима гардад.
- Агар шумо дар ҷои ҷамъиятӣ дар ҳолати мастӣ қарор дошта бошед ва тартиботи ҷамъиятиро вайрон кунед, ҷазо (ҷарима ё ҳабс) таъин карда мешавад.
- Авбошии майда (аз ҷумла таъқиб, бетартибӣ, дашном додан дар ҷойҳои ҷамъиятӣ) метавонад боиси ҷазои маъмурӣ (ҷарима ё ҳабс) гардад.
- Дар ҳолати мастӣ рондани мошин (зиёда аз 0,5 ppm / промил) манъ аст.
- Иҷро накардани фармони қонунии корманди полис метавонад сабаби ҷазои маъмурӣ (ҷарима ё ҳабс) гардад.
- Муқовимат ба дастгирӣ ё ҳамла ба корманди полис ҷиноят ҳисобида мешавад.
- Истеъмоли маводи муҳаддир манъ аст. Ба даст овардан ва нигоҳ доштани маводи нашъадор ҳамчун ҷиноят эътироф карда мешавад.
- Шаҳрвандони хориҷӣ дар давоми будубоши худ дар қаламрави Ҷумҳурии Латвия ва инчунин шаҳрвандон ва сокинони Латвия метавонанд барои ҳама гуна вайрон кардани қонун, ба ҷавобгарӣ кашида шаванд.
- Надонистани қонун шахсро аз ҷавобгарӣ озод намекунад.

Маълумоти иловагӣ:

- Рақами ягонаи ёрии таъҷилӣ: 112;
- Ҳадамоти ягонаи маълумотдиҳӣ бо имконияти пайвасти бевосита ба ҳадамот ва ташкилотҳо - 1188 ё 1180;
- Раёсати бехатарии роҳ (CSDD): +371 67025777;
- Ҳадамоти озӯқаворӣ ва байтории Латвия: +371 67095230;
- Идораи гумруки Ҳадамоти давлатии даромадҳои Ҷумҳурии Латвия: +371 67120000.

Аз сабаби он, ки дар Латвия ба рушди соҳаи сайёҳӣ тавачҷуҳи зиёд зоҳир карда мешавад, системаи таксӣ мукамал аст, ва барои сарфаи маблағ ҳангоми ба нақша гирифтани сафар ба Латвия тавассути хадамоти иттилоотӣ гирифтани маълумот, рақамҳои телефони таксӣ, қулай аст (масалан, 1188). Аксарияти қойҳои ҷамъиятӣ, меҳмонхонаҳо ва қаҳвахонаҳо нуқтаҳои дастрасии бесими интернет доранд, Интернети 3G фаъолона паҳн мешавад, гузариш ба системаи 4G ҳанӯз амалӣ карда нашудааст. Дар ҳама ҷо бо қорҳои кредитӣ мол ва хидматрасониҳоро пардохт кардан мумкин аст. Аксар вақт шумо метавонед бо истифода аз қорҳои кредитӣ дар тамоми қаламрави Латвия, аз ҷумла шаҳрҳои дурдаст пардохт кунед. Соатҳои қорҳои дӯкониҳо - марказҳои савдои қалон одатан то 21:00, дар ҳолатҳои муайян то 22:00, мағозаҳои хурд аксар вақт то 19:00 қор мекунанд. Мағозаҳои хӯрокворӣ (супермаркетҳо) аз соати 22.00 то 23.00 қор мекунанд (фурӯши машрубот дар Латвия баъд аз 22.00 қатъиян манъ аст).

Ин мавод аз ҷониби Маркази захиравии муҳоҷирон (МЗМ) дар доираи лоиҳаи “Такмили идоракунии муҳоҷират дар кишварҳои Роҳи Абрешим”, ки аз ҷониби Иттиҳоди Аврупо маблағгузорӣ мешавад ва аз ҷониби Маркази байналмилалӣ рушди сиёсати муҳоҷират (ICMPD) амалӣ карда мешавад, таҳия шудааст. Барои гирифтани маълумоти бештар дар бораи лоиҳа шумо метавонед бо суроғи зерин тамос гиред:

Маркази захиравии муҳоҷирон
к. Борбад 71 (ошонаи 5)
Душанбе, Тоҷикистон
Тел: (+992) (37) 231 27 11
Почтаи электронӣ: info@mrc-tajikistan.org
Сомона: www.mrc-tajikistan.org